

Brancheanalyse for produktivitet i 2023 i et udsnit af besætninger som anvendte DanBred-genetik

Udarbejdet af: Afdelingsleder, cand.scient. i Statistik Heidi Lund Hyttel

Rekvireret og finansieret af: Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

SEGES Innovation P/S

Hovedkonklusion

Brancheanalyse for besætninger, som anvendte DanBred-genetik, viste fra 2022 til 2023 fremgang i produktivitet for sobesætninger fra 34,6 til 35,4 fravænnede grise pr. årssø, når der ses på det vægtede gennemsnit. Dette er 0,6 fravænnede grise pr. årssø mere end de 34,8 fravænnede grise pr. årssø fra Landsgennemsnittet for produktivitet. Smågrise og slagtegrise er cirka på samme niveau som Landsgennemsnittet for produktivitet. Pattegrisedødelighed er faldet med 0,9 procentpoint og smågrise er faldet med 0,5 procentpoint, slagtegrise er cirka samme niveau.

Sammendrag

Brancheanalysen viste en fremgang i produktiviteten for sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, fra 34,6 i 2021 til 35,4 fravænnede grise pr. årssø i 2023 [1], når der ses på det vægtede gennemsnit. Produktiviteten var dermed 0,6 fravænnede grise pr. årssø højere end de 34,8 fravænnede grise pr. årssø fra Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. For slagtegrisebesætninger var medianen for reference-daglig tilvækst steget siden 2022 med 13 gram til 1.037 gram [2]. Produktiviteten hos smågrise og slagtegrise lå på omtrent samme niveau, som besætninger, der indgik i Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. Pattegrisedødelighed er faldet med 0,9 procentpoint og smågrise er faldet med 0,5 procentpoint, slagtegrise er cirka samme niveau.

Gennemsnittet af top 5-sobesætninger, som anvendte DanBred-genetik fravænnede 42,1 grise pr. årssø, top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger havde en reference-daglig tilvækst på henholdsvis 580 gram og 1.159 gram pr. dag. Reference-foderforbruget for top 5-slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, var 2,54 FEsv/kg tilvækst. Estimerne for produktiviteten for smågrise og slagtegrise var dog behæftet med en vis usikkerhed, da antallet af besætninger var lavt. Til trods for det lave antal besætninger, viste top 5 høj produktivitet.

Baggrund

Brancheanalysen inkluderede samme datagrundlag som Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1]. Datagrundlaget for Landsgennemsnittet indeholder mange

anonymiserede data samt besætninger, der anvender anden genetik end DanBred, og udvælgelsen af data bevirker, at der også vil være besætninger, der anvendte DanBred-genetik, der ikke kunne findes og dermed indgå i denne brancheanalyse. Brancheanalyse for produktiviteten i besætninger, der anvendte DanBred-genetik i Danmark, beskriver således det generelle produktivetsniveau samt niveauet for de bedste so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger, som med sikkerhed kunne identificeres som en besætning, der anvendte DanBred-genetik. Formålet var dermed at vise status og tendenser for produktivitet i besætninger, der anvendte DanBred-genetik i 2023.

Materialer og metoder

Datagrundlaget for brancheanalysen for produktiviteten i besætninger, der anvender DanBred-genetik, er baseret på samme datagrundlag som Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1] og indrapporterede lister over besætninger, der anvender genetik fra DanBred stillet til rådighed af DanBred P/S. Datamaterialet bygger på det udsnit af besætninger, der har kunnet identificeres som værende kunder hos DanBred i 2023. En del af besætningerne i det oprindelige datagrundlag har været anonymiserede og er derfor ikke mulige at identificere som en bruger af DanBred-genetik.

Top 5-sobesætninger er udvalgt efter fravænnede grise pr. årssø, mens top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger er udvalgt efter daglig tilvækst. Top 5 besætningerne er desuden udvalgt ud fra det kriterie at der skal forefindes værdier på alle variablene.

Datakontrollen og beregning af nøgletallene bygger på samme metode som Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1] i danske besætninger. Medianer beskriver bedst den gennemsnitlige produktivitet, når antallet af besætninger er lavt, idet besætninger med meget høje eller lave værdier får for stor betydning, hvis der beregnes gennemsnitlige værdier. Således er branchetallet beregnet som median, når antal af besætninger er lavere end 150 og som vægtnet gennemsnit efter besætningens størrelse, når antal besætninger overstiger 150. Da antallet af besætninger varierer i forhold til tidligere år, vil nogle af nøgletallene for indeværende år være beregnet med anden metode end anvendt tidligere år. Sammenlignelige nøgletal til tidligere udgivelser af brancheanalyse for besætninger, der anvender DanBred-genetik, fremgår af Appendiks. Gennemsnit for top 5-besætninger er beregnet som simpelt gennemsnit uden vægtning i forhold til besætningens størrelse eller produktionsomfang.

Resultater og diskussion

Af et samlet antal besætninger fra Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1] på 666 sobesætninger, 388 smågrisebesætninger og 1.155 slagtegrisebesætninger blev der identificeret henholdsvis 269 sobesætninger (40 %), 130 smågrisebesætninger (33,5 %) og 86 slagtegrisebesætninger (7,4 %) som værende besætninger, der med sikkerhed anvender DanBred-genetik, hvilket er på niveau med sidstes års rapport.

Datamaterialet omfattede således meget få smågrise- og slagtegrisebesætninger og et relativt lavt antal sobesætninger i forhold til den anslåede markedsandel for DanBred. Det lave antal besætninger skyldes delvist, at datamaterialet omfattede en del anonymiserede besætninger, men også, at sikkerheden for den anvendte genetik er vanskeligere at fastslå på årsbasis, når besætningen er en smågrise- eller slagtegrisebesætning.

Produktivitet for søer

Tabel 1 viser produktionsresultaterne for sobesætninger. Tabellen viser vægtet gennemsnit for alle besætninger samt top 5 af udvalgte besætninger. Resultaterne viste, at top 5-besætningerne fravænnede 6,7 grise flere pr. årssø end den gennemsnitlige sobesætning.

Nøgletallet for fravænnede grise pr. årssø er 0,8 gris højere end 2022-nøgletallet [2], når der ses på vægtet gennemsnit. Produktiviteten var dermed 0,6 fravænnede gris pr. årssø højere end de 34,8 fravænnede grise pr. årssø fra Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. Gennemsnittet for fravænnede grise pr. årssø i top 5-besætningerne var dog kun 0,1 gris højere i 2023 sammenlignet med 2022. Den store fremgang for alle besætningerne skyldes primært en forbedring i kuldresultater opnået gennem flere levendefødte og en reduceret pattegrisedødelighed. Når top 5-besætningerne sammenlignes med det vægtede gennemsnit, ses det at den totale pattegrisedødelighed hos top 5 er 3,7 procentpoint lavere. Dog skal det også ses at den totale pattegrisedødelighed hos top 5 er steget med 0,1 fra 2022 til 2023. Det skal noteres, at der indgik 278 sobesætninger i opgørelsen i 2022 og at dette var reduceret til 269 i 2023.

Tabel 1. Produktionsniveau i samtlige sobesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 udvalgte sobesætninger udvalgt efter højt antal fravænnede grise pr. årssø.

	Alle besætninger (vægtet gennemsnit)	Top 5 Gennemsnit
Generelt		
Antal besætninger	269	5
Antal besætninger med foderopgørelse	241	5
Nøgletal		
Årssøer, stk. ¹	922	765
FEsv + FEso pr. årssø ²	1.519	1.534
Kuldresultater		
1. lægskuld, %	23,7	20,9
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,5	19,7
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8	2,2
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,8	17,9
Diegivningstid, dage	31	28
Vægt ved fravæning, kg	6,2	6,0
Døde indtil fravæning, %	14,6	9,7
Total pattegrisedødelighed, %	22,3	18,6
Reproduktion		
Spildfoderdage pr. kuld	14,2	9,2
Fra fravæning til 1. løbning, dage	6,0	5,2
Omløbere, %	5,1	3,7
Faringsprocent	87,6	91,5
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	35,4	42,1
Kuld pr. årssø, stk.	2,24	2,34

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² FEsv + FEso pr. årssø er kun medtaget fra besætninger, som er i intervallet 1.000-2.000 FE.

Produktivitet for smågrise

Produktiviteten for smågrisebesætninger, hvor der anvendes DanBred-genetik, viste et niveau for daglig tilvækst, foderforbrug og dødelighed, der er marginalt under de sammenlignelige tal for hele griseproduktionen i Danmark [1]. Antallet af besætninger var for begrænset til håndfast at konkludere på mindre stigninger og fald i nøgletallene. Produktiviteten blandt udvalgte top 5-besætninger var 163 gram højere i daglig tilvækst end gennemsnit for alle besætninger (tabel 2).

Tabel 2. Produktionsniveau i samtlige smågrisebesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 udvalgte besætninger udvalgt efter højt niveau for daglig tilvækst.

	Alle besætninger Medianer	Top 5 Gennemsnit
Generelt		
Antal besætninger	130	5
Antal besætninger med foderopgørelse	119	5
Nøgletal		
Producerede grise pr. år, stk.	23.784	23.674
Daglig tilvækst, g	453	616
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	460	580
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,75	1,66
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,76	1,64
Døde, %	3,5	2,8
Diverse oplysninger		
Vægt ved indsættelse, kg	6,0	7,7
Vægt pr. afgang, kg	30,3	32,2

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Produktivitet for slagtegrise

Produktivitet for slagtegrisebesætningerne, der anvender DanBred-genetik, viste 1.037 gram reference-daglig tilvækst som median for besætningerne, hvilket er 13 gram mere end for 2022 [2].

Generelt var produktiviteten for slagtegrisebesætningerne, der anvender DanBred-genetik, på nogenlunde niveau med Landsgennemsnittet for produktivitet [1] for nøgletallene: foderoptagelse og reference-foderudnyttelse. Top 5-besætninger - udvalgt blandt besætninger med højeste tilvækst - havde i gennemsnit 1.165 gram daglig tilvækst med et reference-foderforbrug på 2,54 FEsv pr. kg tilvækst. Det skal bemærkes, at estimerne for nøgletallene for tidligere års brancheanalyser var behæftet med usikkerhed på grund af det lave antal besætninger.

Tablet 3. Produktionsniveau i samtlige slagtegrisebesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 besætninger udvalgt efter højt niveau for daglig tilvækst.

	Alle besætninger Medianer	Top 5 Gennemsnit
Generelt		
Antal besætninger	86	5
Antal besætninger med foderopgørelse	64	5
Nøgletal		
Producerede grise pr. år, stk.	5.706	6.207
Daglig tilvækst, g	1.033	1.165
Reference-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.037	1.159
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,74	2,99
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,65	2,57
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,65	2,54
Diverse oplysninger		
Vægt ved indsættelse, kg	31,3	32,4
Slagtevægt, kg (gns.)	88,3	88,3
Tilvækst pr. produceret gris, kg	84,6	83,2
Kødprocent (gns.)	60,5	59,6
Korrigeret kødprocent ²	62,2	61,4
Kasserede, %	0,2	0,1
Døde, %	3,5	2,5

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-115 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

² Der er foretaget en justering af kødprocentsformlen, derfor korrigeres målt kødprocenten for 2023. Der henvises til landsgennemsnittet for produktivitet[1] for yderligere information om korrigeret kødprocent.

Konklusion

Nærværende notat præsenterede estimerne for produktiviteten for so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger fra besætninger, der anvendte DanBred-genetik.

Niveauet for produktivitet i sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, er i det vægtede gennemsnit fundet til 35,4 grise pr. årssø, hvilket er 0,6 højere end de 34,8 grise pr. årssø, som blev fundet i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1].

For smågrise- og slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, er produktiviteten cirka på niveau med det, som blev fundet i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1]. Det skal bemærkes, at nøgletallene for smågrise og slagtegrise er behæftet med usikkerhed på grund af det lave antal besætninger, der med sikkerhed kunne identificeres som brugere af DanBred-genetik.

Gennemsnittet af top 5-sobesætninger fravænnede 42,1 grise pr. årssø, top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger havde reference-daglig tilvækst på henholdsvis 580 gram og 1.159 gram pr. dag. Reference-foderforbrug for slagtegrise for top 5-besætninger, der anvendte DanBred-genetik, var 2,54 FEsv/kg tilvækst fra 30-115 kg mod 2,65 FEsv/kg tilvækst for medianen - en forskel på 0,11 FEsv/kg tilvækst.

Referencer

- [1] Lund Hyttel H. (2024): Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023. Notat nr. 2408, SEGES Innovation.
- [2] Vinther, J. (2023): Brancheanalyse for produktivitet i udsnit af DanBred-besætninger 2022. Notat nr. 2322, SEGES Innovation.
- [3] Hansen, C. (2021): Brancheanalyse for produktivitet i udsnit af DanBred-besætninger 2019. Notat nr. 2105, SEGES Svineproduktion.
- [4] Sloth, N. M. & Bertelsen, E. (2007): Rapport over P-rapporternes resultater oktober 2007. Notat nr. 0745, Dansk Svineproduktion.

//HJN//

Dyregruppe: Søer, smågrise, slagtegrise
Fagområde: Produktionsøkonomi og data
Nøgleord: Produktivitet

Appendix

I appendiks er vist nøgletal for 2023 samt tidligere år, hvor nøgletallene er beregnet på samme måde i alle årene, således at det er muligt at foretage en sammenligning i udviklingen. Således er vist udviklingen for søer, smågrise og slagtegrise i henholdsvis tabel 4, 5 og 6. Alle nøgletal er beregnet som medianer.

Tabel 4. Produktionsniveau i sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2023 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

Periode	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	269	278	321	304	221	152
Antal besætninger med foderopgørelser	241	242	286	277	203	142
Nøgletal						
Årssøer, stk. ¹	773	731	718	720	762	747
FEsv + FEso pr. årso	1.525	1.511	1.516	1.527	1.509	1.524
Kuldresultater						
1. lægs kuld, %	22,8	22,4	22,7	21,9	21,6	22,6
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,5	18,3	18,0	18,0	17,7	17,4
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,8	15,4	15,3	15,2	15,0	15,0
Diegivningstid, dage	31	31	31	31	30	31
Vægt ved fravæning, kg	6,0	6,1	6,1	6,2	6,2	6,4
Døde indtil fravæning, %	14,5	15,5	15,6	15,3	14,9	14,1
Total pattegrise-dødelighed, %	22,5	23,5	23,5	23,2	23,5	22,4
Reproduktion						
Spildfoderdage pr. kuld	13,8	14,4	14,2	13,4	13,0	12,8
Fra fravæning til 1. løbning, dage	5,9	5,8	5,8	5,7	5,7	5,6
Omløbere, %	5,0	5,1	5,2	5,4	5,0	4,8
Faringsprocent	87,8	87,8	87,9	87,8	89,1	89,2
Fravænnede grise pr. årso, stk.	35,3	34,3	34,3	34,2	33,9	33,8
Kuld pr. årso, stk.	2,24	2,23	2,24	2,25	2,27	2,27

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² FEsv + FEso pr. årso er kun medtaget fra besætninger som er i intervallet 1.000-2.000 FE.

Table 5. Produktionsniveau i smågrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2023 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

Periode	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	130	134	163	160	112	88
Antal besætninger med foderopgørelser	119	118	153	144	97	82
Nøgletal						
Producerede grise pr. år, stk.	23.784	23.432	20.402	19.567	19.529	18.807
Daglig tilvækst, g	453	451	458	454	449	451
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	460	460	469	460	460	460
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,75	1,79	1,80	1,80	1,83	1,87
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,76	1,78	1,80	1,79	1,84	1,86
Døde, %	3,5	4,0	3,6	3,5	3,2	3,1
Diverse oplysninger						
Vægt ved indsættelse, kg	6,0	6,0	6,0	6,2	6,3	6,4
Vægt pr. afgang gris, kg	30,3	31,0	31,4	30,8	30,7	30,9

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Table 6. Produktionsniveau i slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2023 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

Periode	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	86	84	73	62	61	35
Antal besætninger med foderopgørelser	64	66	62	48	53	28
Nøgletal						
Producerede grise pr. år, stk.	5.706	6.891	7.994	6.461	9.091	8.292
Daglig tilvækst, g	1.033	1.038	1.021	1.007	974	945
Reference-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.037	1.024	1.012	1.012	966	934
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,74	2,75	2,77	2,75	2,66	2,62
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,65	2,69	2,71	2,67	2,72	2,73
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,65	2,66	2,68	2,63	2,71	2,73
Diverse oplysninger						
Vægt ved indsættelse, kg	31,3	31,3	31,8	32,6	31,8	31,0
Slagtevægt, kg (gns.)	88,3	87,9	89,7	90,1	86,9	85,6
Tilvækst pr. produceret gris, kg	84,6	84,3	86,4	87,0	82,2	79,3
Kødprocent (gns.)	60,5	62,4	62,0	61,6	61,4	61,1
Kasserede, %	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Døde, %	3,5	3,4	3,8	3,6	3,7	3,4

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].